

2. lpp. **Konkursā *Dundagas odziņa* 15 pieteikumi.**
3. lpp. **Jauno dundadznieku panākumi mācībās un teātra spēlē.**
4. lpp. **«No rajona darbošamies 12 politpulciņiem tikai 3 uz šā gada 1. aprīli izņēmuši programmā paredzēto vielu.»**
5. lpp. **Velta Metene: «Man ir pacietība visos darbos.»**
6. lpp. **Dundaga jauna lietpratēja skatījumā. Divi no invalīdu biedrības *Cerība*.**
8. lpp. **No *Mālējiem* uz Parīzi.**

Redaktora ziņa

Izpildām mājas darbu!

Tas laiks nu ir pienācis. Kā ziņo Kolkas pagasta padomes deputāts un apvienošanās projekta vadītājs Guntis Kļaviņš, 7. maijā Dundagā un 9. maijā Kolkā iedzīvotāji sapulcēs varēs izteikties par jauno novadu. Bet, lai tas tiešām notiktu ar jēgu, mums jāiepazīstas ar novada izveides projektu, jāpārdomā tas, pašiem sev jāvaicā, lai visu neskaidro varētu jautāt un izzināt publiskajā apspriešanā.

Administratīvi teritoriālā reforma jeb lielās spēles noteikumi nav mūsu izdomāti. Taču, tos ievērojot, mums ir gana liela brīvība veidot pašiem savu dzīvi. Ne Brisele, ne Rīga, ne Talsi arī neieliks te savus cilvēkus. Pašiem vien būs jābūt gana gudriem, vērtējot nevis pēc izskata un runām, bet dar-

biem. Nudien, katrai tautai ir tādi vadītāji, kādus tā pelnījusi, un šī likumība darbojas arī mazā mērogā, novadā. Varbūt tieši tur vēl lielākā mērā.

Mājas darbs skaidrs: jāiepazīstas ar jaunā novada izveides modeli. Glupākais, kas varētu būt, — to nedarīt, nelasīt, bet uz tirgus laukuma saklausīties, cik sliktā dzīve turpmāk būs, ko visu tūlīt likvidēs, atņems, samazinās, nogriežīs, pasliktinās, jo citādi tādās reizēs nemēdz būt. Nemulķosim paši sevi! Lūkosim labāk godprātīgi izprast apvienošanās vadlīnijas un neskaidro vaicāt sapulcē. Arī avīzei jākalpo par vietu, kur jautāt un kur atbild.

Lai mums visiem izdodas!
Alnis Auziņš

Apsveicam!

• No kreisās: Anna Rutule, Artūrs Ķierpe, Dzintars Pētersons un Pauls Ķierpe.
Foto no Mākslas un mūzikas skolas albuma

Ļoti labi veicies Dundagas Mākslas un mūzikas skolas mūzikas nodaļas audzēkņiem.

Valsts II kārtas konkursā ģitāras spēlē Ventspils reģiona mūzikas skolu konkurencē II pakāpes diplomu ieguva mūsu skolas audzēkņi **Anna Rutule** (I vietu nepiešķīra) un **Artūrs Ķierpe**.

Kurzemes Mūzikas skolu pušamo un sitamo instrumentu konkursā Saldū III pakāpes diplomu sitaminstrumentu spēlē ieguva **Pauls Ķierpe** un **Dzintars Pētersons** (jaunākajā grupā).

Paldies skolotājiem Jānim Cirvelim, Gintam Rūtenbergam, kā arī koncertmeistarēm Dacei Šmitei un Daigai Rūtenbergai par panākumiem un ieguldīto darbu!

Linda Vīksna

Parakstu vākšana

Dundagas pagasta vēlēšanu komisija ziņo, ka Centrālās vēlēšanu komisijas izsludinātā parakstu vākšanas vieta par likuma *Grozījums likumā «Par valsts pensijām» ierosināšanai* laikā no 16. aprīļa līdz 15. maijam ir Dundagā, Pils ielā *Līkā muiža* (pagasta padomes ēkā).

Darba laiks: pirmdienās, trešdienās, piektdienās no plkst. 8.00 līdz 12.00; otrdienās, ceturtdienās no plkst. 14.00 līdz 18.00, sestdienās no plkst. 10.00 līdz 14.00, svētdienās no plkst. 9.00 līdz 13.00; 1. maijā un 15. maijā no plkst. 8.00 līdz 12.00.

Parakstīties var katru dienu, ieskaitot svētdienas un svētku dienas, līdz ņemot personu apliecinošu dokumentu — LR pilsoņa pasi.

JAUNUMS! Likuma grozījumi *Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu* nosaka — ja vēlētājs vēlas parakstīties parakstu vākšanas lapā, bet veselības stāvokļa dēļ nevar ierasties parakstu vākšanas vietā, pagasta vēlēšanu komisijā

var iesniegt rakstisku iesniegumu, uz kura pamata vēlēšanu komisija vāks parakstus vēlētāja atrašanās vietā. Iesniegums vēlēšanu komisijā ir jānogādā ne vēlāk kā līdz 14. maijam, plkst. 12.00. Parakstus vēlētāju atrašanās vietā vāks 15. maijā.

Atvainojamies par neprecizitātēm marta rakstā par nobalsošanas laiku par grozījumu ierosināšanu likumā *Par valsts pensijām*!

Par tautas nobalsošanas ierosināšanu par likumu *Grozījumi Latvijas Republikas Satversmē* Dundagā parakstījušies 365 cilvēki.

Sandra Kokoreviča,
Vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja

Novada izveide

Dundagas un Kolkas pagastu padomes pērn oktobrī nolēma abus pagastus apvienot **Dundagas novadā**. Lēmumu atbalstīja reģionālās reformas padome. Ir sagatavots Dundagas novada izveides projekts, kurā aprakstīts abu pagastu pašreizējais stāvoklis, jaunā novada stratēģija, pārvaldes struktūra un galvenie investīciju projekti tuvākajam laikam.

Dundagas novada pašvaldību apvienošanās projekts sabiedriskai apspriešanai ir pieejams darba dienās Dundagā, Pils ielā 14, Attīstības nodaļā no plkst. 9.00 līdz 17.00 un Kolkā, *Brigās*, Kolkas pagasta padomē no plkst. 8.00 līdz 16.00. Sabiedriskās apspriešanas beigu termiņš ir 12. maijs.

Notiks divas publiskās apspriešanas sapulces: Dundagā, Pils ielā 14, Attīstības nodaļā 7. maijā plkst. 16.00 un Kolkā, *Brigās*, Kolkas pagasta padomē 9. maijā plkst. 10.00.

Guntis Kļaviņš

Ozoli ir Dundagā!

21. IV pie skolas pulcējās 5.–12. klašu skolēni, skolotāji, tehniskie darbinieki, sākumskolas bērni, bērnu dārza audzēkņi ar audzinātājiem un pašvaldības pārstāvjiem **Andri Kojro** un **Gunti Kārklevalku**, lai kopā pie skolas stadiona iestādītu 15 ozoliņus.

Valsts jaunatnes iniciatīvu centrs 2007. gada rudenī izsludināja akciju *Ozolme-Latvija*, aicinot katru skolu iestādīt vismaz vienu koku — piemiņas zīmi laikam — par godu valsts 90. gadskārtai.

Arī mēs ar pagasta padomes palīdzību iegādājāmies stādīņus. Saulainajā aprīļa pirmdienā ozoliņus stādīja ne tikai Dundagas jaunieši, bet arī Talsu televīzijas ļaudis. Katru kociņu iestādījām ar mīlestību. Visi ozoliņiem deva vārdus un solījās par tiem rūpēties, lai koki kļūtu un sagādātu prieku pēc daudziem gadiem, atnākot uz skolas stadionu. Katrs piederam savai mājai, pagastam, valstij, darot to bagātāku. Topi vēl skaistāka, Dundaga, seno akmeņu un kuplo ozolu vieta!

Inese Namsone,
direktora vietniece
audzināšanas darbā

Foto no vidusskolas albuma

Maijā pili

1. V plkst. 21.00 deju vakars kopā ar Kolkas grupu *Jūrkanter*.
4. V plkst. 18.00 Koncerts *Ar dziesmu pa Latviju*. Šajā laikā līdzīgi koncerti visā valstī!
10. V plkst. 15.00 Medaļu izstādes atklāšana velju zālē.
11. V plkst. 12.00 Pils diena.
17. V plkst. 19.00 Sadziedāšanās ar viesiem no Lietuvas.
24. V Dundagas Mākslas un mūzikas skolas izlaidums.

Ko tie nospriež, tas paliek

Pagasta padomē 25. martā

► SIA *Ziemeļkurzeme* gada pārskats

Apstiprināja SIA *Ziemeļkurzeme* iesniegto 2007. gada pārskatu.

► 2009. gada investīciju projekti

Nolēma iesniegt valsts investīciju programmā 2009. gadam 4 pašvaldības projektus un atbalsta gadījumā garantēt to līdzfinansējumu:

<i>Projekts</i>	<i>Valsts investīcijas (Ls)</i>	<i>Pašvaldības līdzfinansējums (Ls)</i>
Veselības un sociālās palīdzības centra renovācija	27 910	18 607
Vidusskolas ēdināšanas bloku renovācija un logu nomaiņa	36 233	24 154
Sporta halles būves uzsākšana	1 063 650	709 101
Bērnudārza ēkas	42 806	28 538
siltuma zudumu novēršana		
Kopā	1 170 599	780 400

► Zemes īpašumu apsaimniekošana

Nolēma slēgt līgumu ar SIA *Ziemeļkurzeme* par to pašvaldības zemes īpašumu apsaimniekošanu, kuriem paredzami Kohēzijas fonda atbalstītā ūdenssaimniecības projekta ieguldījumi.

► Pirmpirkuma tiesības

Atteicās no pirmpirkuma tiesībām uz nekustamajiem īpašumiem Pils iela *Tirgus laukums 2* (tirdzniecības paviljons) un *Sprīdīši* (10,3 ha).

► Nodokļa piedziņa

Nolēma piedzīt bezstrīda kārtībā Ls 247,52 nekustamā īpašuma nodokļa parādu par īpašumiem *Zāģi* un *Zāģkalēji* un Ls 39,74 nodokļa parādu par kopīpašumu *Jaunpodziņas*.

► Sporta halle

Apstiprināja sagatavoto Dundagas vidusskolas sporta zāles skīču projektu un publiskajā apspriešanā iesniegtos priekšlikumus (sk. marta avīzi).

► Nosaukuma un adreses piešķiršana

Zemes gabalam ar kadastra nr. 8850-010-0064 piešķīra nosaukumu *Avotkalnu māja*.

► Teritorijas plānojums

Atzina, ka pagasta teritorijas plānojums atbilst spēkā esošajiem tie-

sību aktiem un nav pretrunā ar Kurzemes plānošanas reģiona telpisko (teritorijas) plānojumu.

► Interneta pieejas punkti

Apstiprināja datoru, interneta un vispārpieejamo elektroniskās informācijas resursu publiskas izmantošanas kārtību pagasta publiskajos interneta pieejas punktus.

► Zemes nomas līgumi un maksa

30.10.2007. stājušies spēkā Ministru kabineta (MK) *Noteikumi par valsts un pašvaldības zemes nomu*, kas nosaka nomas līgumu un nomas maksas kārtību, iznomājot pašvaldības zemes gabalus. Tas attiecas gan uz mazdārziņu nomniekiem, piemājas saimniecībām, lauksaimniecisko ražošanu, gan nomniekiem, kas zemi nomā citām vajadzībām (garāžu uzturēšanai, stāvlaukumiem u.c.).

Līdz šim zemes nomas noteikums noteica 26.02.2007. pašvaldības noteikumi Nr. 3, kur nomas maksas

apmērs bija piesaistīts zemes gabala kadastrālajai vērtībai (5–20%) un atrašanās vietai pagasta teritorijā.

Pēc jaunajiem MK noteikumiem nomas maksa aprēķināma kā 1,5% no Valsts zemes dienesta (VZD) noteiktās zemes gabala vērtības privatizācijas vajadzībām. (Tā nav kadastrālā vērtība uz 01.11.2007., pēc kuras aprēķina nekustamā īpašuma nodokli!) Šīs vērtības noteikšana ir jāpasūta VZD, tas maksā Ls 29,60 par zemes vienību. To pasūta pašvaldība, bet izdevumi pēcāk jāsedz zemes gabala nomniekam, noslēdzot nomas līgumu.

Lai noslēgtu zemes nomas līgumu, nomniekam pašvaldībā jāiesniedz pieteikums, norādot vārdu, uzvārdu, personas kodu un dzīvesvietas adresi, nomājamā zemes gabala adresi un platību un zemes nomas laikā plānoto darbību.

Ja nomas līgums bijis noslēgts pirms jauno noteikumu stāšanās spēkā un līgumā ir pašvaldībai pieļiktas tiesības vienpusēji mainīt nomas maksas apmēru, ja normatīvie akti paredz citu zemes nomas maksas noteikšanas un aprēķināšanas kārtību, pašvaldībai šie līgumi jāgroza 9 mēnešu laikā no to stāšanās spēkā un jānosaka nomas maksa pēc jaunās kārtības. Ja iznomā zemes gabalu ar apbūves tiesībām, nomas līgums jāieraksta zemesgrāmatā. Minētie MK noteikumi gan neattiecas uz tiem, kas neizmantoja zemes pirmpirkuma tiesības un ieguva nomas pirmtiesības ar nomas maksu 0,5% apmērā no zemes gabala kadastrālās vērtības. (MK noteikumi Nr. 644.)

Nolēma līdz šim noslēgtajiem zemes nomas līgumiem šogad nomas maksu nemainīt. Pasūtīt VZD nomas zemju vērtību noteikšanu un izstrādāt jaunus saistošos noteikumus par zemju nomu. Līdz 01.01.2009. grozīt noslēgtos zemes nomas līgumus pēc jaunajiem noteikumiem.

Pagastā izvietos konteinerus papīram, stiklam un plastmasai: Kalķos pie *Ozoliem*, Vīdalē pie alus darītavas, Pāces stāvlaukumā, pie Nevejas skolas un divās vietās Dundagā. Joprojām nopērkami konteineri par 15 latiem, sagatavojot līgumu pagastmājā pie Daces Kurpnieces.

Ceļu fonda līdzekļi šogad ir Ls 113 004. Jābruģē ietves un jāierīko apgaismojums Meža un Stacijas ielā, projekti jāsaģatavo Uzvaras un A. Upīša ielai; atsevišķi ceļa posmi jāremontē ar granti. Līgums par pašvaldības ceļu bojājumiem ziņot izpilddirektoram A. Kojro pa tālruniem 3237511 vai 26563742. Šogad asfaltētāji agri sākuši strādāt. Paldies SIA *Talce* darbiniekiem, dundadzniekiem Jānim Skriblim un Ar-

juridiskajām personām līdz Ls 1000. Saskaņā ar tā paša panta 4. daļu par kūlas dedzināšanu uzliek naudas sodu fiziskajām personām no Ls 200 līdz Ls 500 vai piemēro administratīvo arestu līdz 15 diennaktīm.

Dundagas pagastā kūlas dedzināšana ir krasi samazinājusies. 2006. gadā ugunsdzēsējiem vēl iznāca krietni pastrādāt. 2007. gadā pagastā reģistrēja 2 kūlas ugunsgrēkus. Acīmredzot cilvēku godaprāta un apkopto teritoriju dēļ šogad mūsu pagastā neviens kūlas ugunsgrēks nav reģistrēts. Jācer, ka tādu arī nebūs.

*Ūldis Dēvits,
VUGD Dundagas posteņa
vecākais inspektors*

► Ceļu fonda līdzekļi

Apstiprināja ceļu fonda līdzekļu izlietojuma 2008. gada plānu — būvniecībā: Meža ielas apgaismojuma izbūve Ls 35 000 (visi skaitļi nopapaļoti), trotuāram Saules ielā pie *Mazās skolas* Ls 15 000, stāvlaukumam pie Kubalu skolas-muzeja Ls 5000; ceļu un ielu periodiskā uzturēšanā: Meža ielas asfaltēšanai Ls 25 000, bruģēšanai Maija ielā ap Ls 5000; komunālās tehnikas un aprīkojuma iegādei ap Ls 10 000.

► Teātra sports

Piešķīra skolēnu grupas braucienam uz Eiropas skolēnu teātra improvizācijas čempionātu Vīnē, Austrijā, Ls 250 no *Kultūras centra* budžeta.

► Sociālā palīdzība

Izdeva saistošos noteikumus Nr. 5 *Par sociālo rehabilitāciju*, Nr. 6 *Par sociālo aprūpi mājās*, Nr. 7 *Par palstiem Dundagas pagasta iedzīvotājiem, neizvērtējot ģimenes/personu materiālo stāvokli*, Nr. 8. *Par sociālo palīdzību Dundagas pagasta iedzīvotājiem* un Veselības un sociālās palīdzības centra nolikumu.

► Apbedīšanas kārtība

Secināja, ka pašvaldībai nav noteikumu par mirušo apglabāšanu. Tādi nepieciešami, lai būtu zināma kārtība, kad jāiesaiestās pašvaldības institūcijām (piemēram, personas apbedīšana, kurai nav radnieku, apbedīšana, kad radnieki nepilda savus pienākumus, u.c.).

Uzdeva izpilddirektoram kopā ar Veselības un sociālās palīdzības dienesta vadītāju izstrādāt noteikumus par mirušu personu apglabāšanas kārtību pagasta teritorijā.

► Mācību programmu licences

SIA *Mācību centrs ABC* lūdz izsniegt mācību licences 9 mācību programmām (angļu valoda ar un bez priekšzināšanām, datorzinības ar un bez priekšzināšanām, projektu vadība ar un bez priekšzināšanām, komercdarbība laukos, ES

strukturfondu piedāvājums, praktiskais mārketingš). Ar pagasta padomes priekšsēdētāja rīkojumu apstiprināt darba grupa iepazinusies ar iesniegtajām mācību programmām un atzinusi, ka tās sniedz priekšstatu par apmācību saturu un apjomu, bet diskutējams varētu būt izmantojamās literatūras apskats un programmu aktualitāte pagastā. Nolēma izsniegt licenci minētajām izglītības programmām.

► Parakstu vākšana

Noteica parakstu vākšanas vietu tautas nobalsošanas ierosināšanai par likuma *Grozījums likumā «Par valsts pensijām»* no 16. aprīļa līdz 15. maijam Dundagā, Pils ielā *Līkā muiža* (pašvaldības administratīvajā ēkā). Darba laikus skatīt 1. lpp.

► Detālplānojums Talsu ielai 1

Nolēma uzsākt detālplānojuma izstrādi īpašumam Talsu ielā 1 un atvēlēja tam 4 mēnešus.

Uzdeva saglabāt 19. gs. vidus būves — muižas staļļu — pašvaldības nozīmes kultūras pieminekļa vēsturiskos elementus un sarkano ķieģeļu mūrējumu (pašreizējā ziedu veikala daļa); ja minētā ēkas daļa fiziski nolietojusies, tā jāuzmēra un jāatjauno. Noteica saglabāt pieslēgumu Pils ielas 1 ēkas galam un precīzi saglabāt ēkas kontūras uz Talsu un Pils ielas pusēm.

► Zaudējuma atlīdzības prasījums

Noraidīja SIA *Dundari* lūgumu atlīdzināt Ls 35 200 zaudējumu, jo nav pierādīti *Valsts pārvaldes iekārtas nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma* noteiktie priekšnoteikumi.

► Iepirkumu kārtība

Piešķīra Iepirkumu komisijai tiesības lemt, vai nolikums un cita iepirkumu dokumentācija ir izsniedzama par samaksu, noteikt samaksas lielumu, maksājuma noteikumus un veidu.

Protokolu pārlūkoja Aivars Miška

Kas jauns pagastā?

Ziņo izpilddirektors Andris Kojro

Spodrības mēnesī saposīsim apkārtni — sētu, puķudobes, ceļmalas, kas īpaši rūp pašvaldībai. Ar skolēniem aprīļa priekšpēdējā nedēļā atjaunojām izgāztos soliņus parkā un sakopām estrādes daļu, Štēburupes krastus un krauju ap pagastmāju.

Šopavas ar kāds bija nolauzis divus ozoliņus alejā Saules ielā, ko pirms gadiem trim četriem bija stādījuši velomaratonisti. 22. IV iestādījām jaunus.

Salīņu Dundagas dīķī esam iznomājuši Edgaram Kārklevalkam. Nomnieks to glīti saposīs.

Bijām izsludinājuši konkursu Dundagas odziņa. Ikviens dundadz-

nieks varēja paust ieceri, kā labiekārtot kādu vietu uz pašvaldības zemes, sagatavojot arī skici un vienkāršu tēmi. Pagasta padome saņēma 15 priekšlikumus! Tas aplicina ieceres derīgumu. Novērtējot padome par labākajiem atzina... **Balvas un atzinības konkursanti saņems Dundagas svētkos!** Pašvaldība centīsies kādu godalgoto ieceri īstenot.

Ar projekta finansējumu **rekultivē slēgto izgāztuvi Jaundundagā.** Atkritumus sastumj lielā kalnā, gandrīz prieku augstumā, tad to pārkļās ar māla slāni un virsū uzsēs zāli.

Nededzināsim kūlu!

Pavasaris Latvijā ir īpaši ugunsbīstams. Taisnība, pērn valstī kūlas ugunsgrēku bija vairāk. Lielāka uzmanība pievērsta, lai noskaidrotu ļaunprātīgus dedzinātājus un viņus sodītu. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD) par ugunsgrēkos izdegušajām zemes platībām ziņo Zemkopības ministrijas Lauku atbalsta dienestam. Ja zeme nav apkopta, īpašnieks var nesāņemt maksājumu *Mazāk labvēlīgi apvidi*.

VUGD kontrolē, vai iedzīvotāji ievēro *Ugunsdrošības noteikumu* prasības. To 3. punktā norādīts, ka ikvienas personas pienākums ir nepie-

ļaut ugunsgrēka izcelšanos vai darbību, kas var pie tā novest. 20. punktā noteikts, ka objekta teritoriju sistemātiski attīra no degtspējīgiem atkritumiem, bet ap ēkām 10 metrus platu joslu attīra no sausās zāles un nenovāktu kultūraugu atliekām. 21. punkts noteic, ka zemes īpašnieks veic nepieciešamo, lai objekta teritorijā nedezzinātu kūlu.

Saskaņā ar Administratīvo pārkāpumu kodeksa 179. pantu par normatīvajos aktos noteikto ugunsdrošības prasību pārkāpšanu izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu fiziskajām personām līdz Ls 100, bet

nim Tapovam, kas asfaltēja Stacijas un Liepu ielu. Pašlaik svarīgākais ir apzināt un aizlīdzināt dziļās bedres, greiderēt ceļus.

Pašvaldība saņēma vēstuli no Labklājības ministrijas, ka nepieciešams precizēt vietas, kurās jāuzlabo piekļuve pašvaldības iestādēm, lai tās būtu ērti sasniedzamas invalīdiem. Sagatavojām datus un iesniedzām ministrijai. Minējam arī, ka Veselības un sociālās palīdzības centrā (VSPC) no ārpuses būtu jāierīko lifts. Redzēsim, kā tālāk rīkosies ministrija.

Pirmajā ceturksnī budžets neļāva veikt lielus darbus. Vienīgi pili atjaunojām greznās durvis. Cenu aptaujā par pils skursteņa oderēšanu uzvarēja *Namdaris* RB, bet līdzekļu trūkuma dēļ pašlaik darbs

atlikts. Tuvākās ieceres — cenu aptauja VSPC jumta nomaigai un vēl divu ietvju izbūvei pie *Mazās skolas* un Maija ielā.

16. III noslēdzās cenu aptauja par traktora iegādi komunālajām vajadzībām. Traktors kopā ar slotu, kaisītāju, lāpstu, frontālo kausu un piekabī varēs slaucīt ielas, ietves, savākt smiltis un sīkos atkritumus. Tas ir svarīgi, jo traktors aizstāj vairāku cilvēku darbu.

Narvesen kioska pārstāvji, neapmierināti, ka to ik pa laikam bojā, **lūdza atļauju kiosku mainīt.** Jau nāis ir līdzīgs vecajam, tikai ar metāla žalūzijām.

Uzklausīja Alnis Auziņš

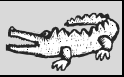
Skalo kanalizācijas sistēmu

10. IV Dundagas centrā atkal strādāja kanalizācijas sistēmas skalojamā mašīna. Par to īsumā pastāstīja Nekustamā īpašuma un ūdenssaimniecības nodaļas vadītājs Guntis Kārklevalks.

«Ūdenssaimniecības projektā bija paredzēts Dundagas centrā skalot kanalizācijas sistēmu. To pērn septembrī izdarīja *Vides konsultāciju birojs-serviss*. Rīgas firma darbu veica labi, bet neizskalotas palika problemātiskās vietas pie *Lielās* un *Mazās skolas*, kur no virtuves taukvielas nonāca caurulēs un kanalizācijas sistēma aizsērēja. Tāpēc šogad paredzējam budžetā lī-

dzekļus, lai tā pati firma kanalizācijas sistēmu iztīrītu. Tā kā virtuves remonta laikā kanalizācijas sistēmā ir uzstādīts tauku ķērājs un kanalizācijas sistēma pie *Lielās* un *Mazās skolas* izskalota, vairs nebūs nemitīgi jāmeklē santehniķu palīdzība, kā tas bija iepriekš. Kanalizācijas sistēmas skalojamā mašīna strādāja visu dienu, iegriežoties arī Smilgu ielā, kur būvējot nekvalitatīvi ielikta kanalizācijas caurules, kas radīja sarežģījumus iedzīvotājiem un apsaimniekotājam.»

Diāna Siliņa

Dundagas seriāls

Sīrupfabrika

Turpinājums. Sākumu skatīt 64. numurā

Sērija par Sīrupfabriku *Dundagas seriālā* tuvojas nobeigumam. Šajā numurā sanākusi dažādu krāsainu gabaliņu mozaīka: atmiņas par deju kolektīvu, teātra spēlēšanu un fabrikas pastāvēšanas beigām, publikācijām avīzē *Padomju Dundaga* par Sīrupfabrikas agitbrigādes lielisko sniegumu Mazirbē un nopēlumu politpulciņu darbā. Nedaudz pieskāriem arī Sīrupfabrikas teritorijas tagadnei.

DEJU KOLEKTĪVS

Ārija Aštemenko (dz. Grīnberga): «Dejoju gan Sīrupfabrikas, gan kultūras nama deju kolektīvā. Vadija skolotāja Eleonora Jurševska. Katru sestdienu vai svētdienu braucām ar deju kolektīvu uz tuvējiem kolhoziem uzstāties. Dejojā nekad dzērāpuikas nebija. Drusku ieaudīja, bet ar mēru. Es nekad nebiju lietojusi alkoholu, tur pirmoreiz pagāršāju.

ja, tad kļuva siltāk.

Izspēlēja teātri, paballējās. Tad gan salika ragavās ķīpas. Atpakaļ sēdējām kā kungi sienā.»

No laikraksta *Padomju Dundaga* 1954. g. 5. marta E. Jaškunas, Mazirbes ciema agitkolektīva vadītājas, raksta *Ieradusies agitbrigādē*

«Pirmsvēlēšanu kampaņā Mazirbes ciema iedzīvotāji samērā bieži noklausās referātus, koncertus, piedalās atpūtas vakaros, bet pagāju-

Visi mazirbnieki ir sirsniņi pateicīgi sīrupa fabrikas kolektīvam par daudzveidīgo un labi izpildīto koncertu. Kopā pavadītais vakars izveidoja ciešas draudzības saites starp jūrmalniekiem un Dundagas sīrupa fabrikas darbiniekiem — centīgiem mākslinieciskās pašdarbības veicinātājiem.»

POLITISKĀ DZĪVE

No laikraksta *Padomju Dundaga* 1950. g. 21. aprīlī

Organizēti nobeigt mācību gadu [...] Pietiek minēt kaut to, ka no rajona darbojošajiem 12 politpulciņiem un politiskolām tikai 3 uz šā gada 1. aprīli izņēmuši programmu paredzēto vielu. Pārējie 9 pulciņi un skolas atpalikuši par 1-3 tēmām, kas nozīmē, ka, nelikvidējot šādu stāvokli jau tuvākajās nedēļās, mācības gadu paredzētajā termiņā — 15. maijā — viņi nespēs nobeigt.

Sevišķi atpaliek Dundagas ciets un sīrupa fabrikas (propagandists b. Vanags), Ziedoņa ciema (propagandists b. Peiņbergs) un kolhoza *Stalīna ceļš* (b. Celms) politpulciņi, kas uz šodien izņēmuši tikai mazliet vairāk par programmas pusi.

Dundagas ciets un sīrupa fabrikā, rajona izpildkomitejā, Kolkā ir prāvas partijas pirmorganizācijas, kas būtu spējīgas jūtami ietekmēt tur darbošos pulciņu darbu. Taču minētās partijas pirmorganizācijas un to sekretāri (b. Anškens, Uzkalne, Sjatčichins) politiskās izglītības darbu atstājuši pašplūsmei, nekontrolējot mācošos komunistu zināšanas un propagandistu darbu... [.]

Tomēr ir rajonā propagandisti, kuru neapmierinošais darbs ir liels kavēklis mācību gada nobeiguma organizēšanā, kuru attieksme pret uzticēto darbu ir vienkārši neciešama. Šeit minams Dundagas ciets un sīrupa fabrikas politpulciņa propagandists b. Vanags, kas ne tikai nedomā par mācības gada sekmīgas nobeigšanas organizēšanu savā pulciņā, bet vienkārši ignorē LK(b)P rajona komitejas lēmumu un uz nodarbībām neierodas. Šāda komunistu Vanaga attieksme pret uzticēto pienākumu asi jānosoda. Viņam jāsaprot, ka viņš atbildīgs par mācību programmas neizņemšanu šajā pul-

ma no darba. Domāja, ka bijis sīrupa pārpalikums. Kad no Uzvaras atbrauca pēc sīrupa un darbalais bija beidzies, šiem strādniekiem bija jāgaida līdz rītam. Tad pēc sīrupa sāka braukt no kaut kādiem Rīgas arteļiem, tiem laboratorijā tūlīt izdeva izziņas un prom. Runāja, ka drošības dienests izrādījis interesi. Ļovkins bija sācis iedzert. Viņš daudz braukāja un reiz pie Kandavas notrieca kādu makšķernieku, kas nomira. Laikam makšķernieks bijis partijas vīrs. Ļovkinu notiesāja un ielika cietumā. Pēc tam sāka strādāt cits direktors. Demante palika līdz pašam beigām. Ar laiku Sīrupfabrika apvienojās ar Jaunpagastu.

Ļovkinam bija pazīšanās ministrijā, viņš varēja pastāvēt Dundagā. Tāpēc arī tik ilgi fabrika bija šeit. Viņa laikā tā paplašinājās iespēju robežās. Tāds mums iespajds.»

Ā. Aštemenko: «Kad Ļovkinu apcietināja, tad Sīrupfabrikā palika maz cilvēku. Ja abi no ģimenes strādāja, tad vienu atlaida. Leons palika strādāt, man bija jāiet prom. Vieni-

• *Nezināmas tautu meitas un nepazīstams tautu dēls uz Sīrupfabrikas fona.*
Foto no M. Muņķevicas albuma

dot patērētājbiedrībai. Rajona partijnieki gatavi palīdzēt. Krāsainos metāllūžņus nododot, varēja labi nopelnīt. Kad likvidēja, Uzvara sīrupu veda no Lietuvas.»

MŪSDIENAS

Tagad bijušās Sīrupfabrikas teritorija pieder vairākiem īpašniekiem: Dundagas pagasta padomei, Naurim Freimutam un SIA *Nārone*.

Dundagas pagasta padomes īpašumā palicis tirgus laukums.

Sīrupfabrikas daļa, kur atradās pati fabrika, kļuvusi par N. Freimuta īpašumu. 2006. gada 4. augustā viņš gādāja par fabrikas atlikušo

• *Uzstājas Sīrupfabrikas deju kolektīvs. Priekšplānā no kreisās: Ā. Aštemenko un Valdis Derkevics.*
Foto no Ā. Aštemenko albuma

Kolektīvā dejuju tikai dažus gadus.»

Valentīna Kronberga (dz. Aštemenko): «Laimonis Reinfelds bija ļoti sabiedrīks. Viņš kādreiz palīdzēja mums iestudēt kādu izrādi, vadīja deju kolektīvu. Tas vairākkārt Dundagas mērogā ieguva pirmās vietas. Mēģinājām pēc darba vai kad bija brīvā maiņa. Arī sestdienās un svētdienās, jo tad nebija jāstrādā. Kādreiz skolotāja Jurševska nāca deju soli mums pieslīpēt. Mēģinājām sākumā augšā cehā, tur, kur stērķeļu maiši stāvēja. (Jaunajā gadā turpat bērniem eglīti svinējām.) Kad bija Sarkanais stūrtis, tad atkal tur. Dejojām latviešu tautas dejas. Mums iedeva naudiņu, nopirkām baltu audumu, krāsainas matu lentas, un Aina Radele mums sašuva tērpus — brunčus kopā ar vestēm.»

TEĀTRA SPĒLĒŠANA

V. Kronberga: «Mēs braucām uzstāties uz Cīņu, uz kolhozu, pa visām malām. Iestudēja pēc darba laika un braucām uzstāties pa sestdienām, svētdienām.

Kādu reizi bija liela, barga ziema, nekur nevar ar mašīnu aizbraukt. Bet mēs nu tik ļoti sadomājušies braukt. Kolhoza Kaļķu iecirknis sūta mums ragavas ar zirgiem pretī. Bet ārpriests! Ja vēl viņi uz tām ragavām būtu uzmetuši kādu siena kaudzi virsū! Kas tad toreiz bija mugurā ko vilkt! Tik auksts, ka nevar i ne apsēsties! Skrienam visu ceļu uz Kaļķiem. Kur tad sēdēs uz tām ragavām? Visu pakaļu apsaldēs! Aizbraucām uz Kaļķiem, bet vai tad tur kas siltāks? Beigās ņēma un kurinā-

šās svētdienas vakarā mūs apciemoja sēngaidīti viesi — Dundagas sīrupa un stērķeļu fabrikas agitbrigādē. Tādēļ ciema klubā sanāca ap 200 cilvēku.

Vakara ievadījumā referātu par starptautisko stāvokli nolasīja Politisko zināšanu un zinātņu popularizēšanas biedrības īstenais biedrs Štefenbergs. Pēc tam sekoja pašdarbības priekšnesumi. Dedzīgiem aplausiem visi uzņēma katru uzvedumu — vīru kora dziesmas, E. Zālītes viencēlienu *Vissvarīgākais*. Sevišķi lielu piekrišanu guva deju kolektīva

• *Valtera Feldmaņa iestudētā izrāde. Centrā no kreisās: Kārlis Paegle, Edgars Ozoliņš, Valters Feldmanis, Rezēda Beike.*
Foto no E. Ozoliņa albuma

izpildītās tautiskās dejas, tāpat arī skices *Tā nevar būt un Amerikāņu izgudrojums*, bet humoristisko *Kurpnieku danci* vajadzēja izpildīt divas reizes.

ciņā. [.]

SĪRUPFABRIKAS PASTĀVĒŠANAS BEIGAS

Ārvalds Zigats: «Ļovkinu noņē-

• *Sīrupfabrikas drupu novākšana 2006. gada 4. augustā.*

Autores foto

nieki palika. Mani atlaida. Mēs ar Rutu Kalmani staigājām pāris dienas pa Dundagu un meklējām darbu. Dabūjām MRS. Sākumā strādāju cehā, vēlāk braucu uz mežu pēc skujām. Tā tur nostrādāju divdesmit divus gadus. Labi varēju nopelnīt. Labāk nekā vīri.»

V. Kronberga: «Kad par direktoru kļuva Melderis, Sīrupfabriku pievienoja Jaunpagastam. Tad ar smagajām mašīnām veda strādniekus uz turieni. Taču tas nebija tik vienkārši: jāstrādā maiņās, tas nozīmē, ka pa nakti jābrauc, laika apstākļi arī dažādi, bet jāsež vaļējā mašīnā. Tad vēl vasarā nebija, ko darīt. Teica, lai ejam kaut kur citur pastrādāt, bet kurā darba vietā tad ņems tikai uz vasaru? Nekas cits neatlika — bija jāaiziet.»

Astra Demante: «Sīrupfabrika Dundagā bija vērtība un varēja strādāt vēl līdz šai dienai. Kad to likvidēja, tā bija pilnīgā kārtībā. Izejvielas bija, telpas siltas. Fabrika nodarbināja apmēram 80 cilvēku. Tajā laikā bija direktors Melderis. Pats viņš strādāja Jaunpagasta spirta rūpnīcā. Algu saņēma tik un tā. Viņš nebija ieinteresēts braukāt uz Dundagu un ņemt ar Sīrupfabriku. Melderis sadomāja fabriku no-

drupu novākšanu. Jaunais īpašnieks teritoriju ir apzaļumojis un rūpējas par kārtību tajā.

SIA *Nārone* pieder kādreizējā Sīrupfabrikas ēka, kur atradās kantoris un dzīvokļi.

Diāna Siliņa

Autore pateicas par atbalstu raksta sagatavošanā Ā. Aštemenko, A. Demantei, N. Freimutam, V. Kronbergai, G. Laicānam un Ā. Zigatam.

(Nobeigums nākamreiz.)

Maijā pagastmājā

- 7. V plkst. 14.00 Veselības aizsardzības un sociālās palīdzības komiteja
- 9. V plkst. 10.00 Izglītības, kultūras un sporta komiteja
- 14. V plkst. 14.00 Vides aizsardzības un pagasta attīstības komiteja
- 19. V plkst. 14.00 Finanšu komiteja
- 26. V plkst. 14.00 padomes sēde

15. V plkst. 10.00 pili
Attīstības nodaļā
Valsts ieņēmumu dienesta seminārs.

To atceramies aprīlī!

Recepte bagātam mūžam

Vēl nebija *Dundadznieka*, kad biju jau iepazinies ar Veltu Meteni. Ko tur liegties, ātri apmainījāties ar komplimentiem. Skolotāja uz-sita man uz pleca par rakstiņiem, es savukārt uzlieliju gardos ēdie-nus. Atceros, kā Dundagas bruģa talkā mīlojāties ar klasiskajām duņdžiņu pļedām. Šo vietējo ēdienu tagad pats taisu, un varbūt pat pļedas iznāk labākas par maniem rakstiem. Bet šoreiz jāraksta vien bija, jo mūsu redkolēģijas cilvēkam aprīlī apaļa jubileja. To arī gaviļniecei prasīju — recepti nevis kādam ēdienam, bet gan garam, piepildītam mūžam.

Pie darba no mazotnes

Pirmais, ko atceros no bērnī-bas, — māte lika strādāt. Paldies par to! Viņa spieda izravēt burkānu do-bi. Vai tur palika burkāni, to gan nezinu. Nekad neķīvējos pretī, piecietu. Man tiešām ir pacietība visos darbos.

Mamma arī visu laiku piekodinā-ja: maizi tu tāpat dabūsi, bet malku gādā! Atminos: mamma, vecāmma un es ar sešus gadus jaunāko brāli gatavojam malku. Uzceļam resnus balķēnus uz krāga un zāģē-jam. Imants cērt. Iet pažiņa garām un saka: «Cirtēju neredz, tikai to, ka cirvis cilājas.» Un malka jopro-jām ir mana vājība un aizraušanās. Tēva mājās *Kaltuvēs* darbnīca bija vīru pilna, jau piecos no rīta viss

• Pirmā pases bilde.

Pati pie plīts esmu stāvējusi no mazām dienām. Kad mamma aizgā-ja mellenēs, tad visai saimei bija ēst jāuztaisa. Sēņu mērci un piena zu-pu apguvu vispirms. Reiz kā nāku ar piena bļodu, tā trauks atsi-tas pret galdi malu, un viss uz grīdas... Arī mana mūža misija ir ēdi-nāt. Tikai jābūt cilvēkiem, ko ēdināt. Pie dē-la Baltezerā varu astoņas stundas pie

Kad stundā kāds neklausīja, tad iz-sauca priekšā un paņēma aiz pogas. Neko vairāk, ar to pietika.

Kara laikā skolā negāju, tad Tal-sos mācījos mašīnādīšanu. Tēvs uz-skatīja, ka galvenais ir amats. Pēc kara tīrījām un posām pili — jauno vidusskolu. Tur Klāra Freienberga turpināja Dreimaņa iesākto — ielika kārtīgus latviešu valodas pamatus. Pēc krietni ilga laika Mežaparkā Dziesmu svētkos satiku arī Dreima-ni. Viņš bija atbraucis ar kori no Zlēkām. Dreimanis teica: «Es tevi pēc lielajiem vaigiem pazīnu!»

Freienbergas ietek-mē pēc vidusskolas aiz-gāju uz Pedagoģiskā in-stitūta Svešvalodu fa-kultāti mācīties vācu valodu. Bet drīz vien man uznāca vēlme pre-cēties. Rīgā pēc kara bi-ja trūcīgi ar pārtiku. Ka-valieris man un manai dzīvokļa saimniecei re-gulāri stiepa lielu koferi ar ēdamo. Kā tādu ne-ņemsi? Vecākiem gan vajadzēja sadot, lai tur-pinu mācības. Bet viņi neuzstāja.

Pēc gadiem diviem uzradās Viesturs. Kad puika bija aizgājis uz pirmo klasi, reiz ieradās skolas direktors Guntis Grūslis un teica: «Rīt tev jābūt skolā, klasē!» Biju tikai rokdarbniece. Bet ko darīt? Grūšļa ģimeni pazīnu, un viņš bija palicis bez mājturības skolotājas... Aizgāju uz skolu — bez *stipriem papīriem*, bez zināšanām. Tur priekšā Klāra Freienberga, Anna Grīnberga, Ilga Vitmane. Mācījos no viņām. Pārsva-rā mācīju meitenes no piektās līdz astotajai klasei, bet vēlāk arī no ce-turtās līdz vienpadsmitajai.

es gan neesmu prātojusi, vai man ir nauda vai nav. Izlieku un nesūdzo. Arī tagad. Pie pensijas desmitnieks klāt, paldies!

Mazdēlam Mārim un jau ir 26 ga-di, mazmeitai Lindai — 27. Mārim ir trīs gadus veca meitiņa. Pēdējos ga-dos pieskatu citu bērnu. Man jau ir trīs ārštata mazbērni!

Kādreiz daudz kur esmu piedalī-jusies — Dzejas draugu klubā, Liela-jos Dziesmu svētkos, braukusi uz teātra izrādēm. Nesen pa ilgiem lai-kiem biju teātrī Liepājā, un man tā iepatīkās Dienvidkurzeme, ka gri-bētu tur nokļūt vēl. Ja vēl kāds no-strīpotu pārdesmit gadu nost, tad aizbrauktu uz Grieķiju. Pašlaik par to aizrautīgi lasu, atceros skolas lai-kus, algebru, ģeometriju un seno laiku vēsturi.

Visu mūžu esmu adījusi, tambo-rējusi un šuvusi. Skolas laikos šūša-na man deva otro peļņu. Pati sevi apšuvu no augšas līdz apakšai.

Mūsdienu jaunieši? Es mēģinu viņus saprast. Te pa savu logu jau redzu, kā visi aizplūst garām. Nē, jaunieši mani nekaitina un neuz-trauc.

• Savā kabinetā skolā.

• Ar audzināmo klasi pārgājienā.

stundas laikā jāaizklūst līdz fermai un jāmacās slaukt. To nedarīju. Mil-zīga nozīme bija papīriem, tiem va-jadzēja spīdēt. Es arī ierakstīju, ka apgūstam mehanizēto slaukšanu.

Manā rīcībā bija īpašs kabinets ar elektriskajām plītīm un otrs, kur mācīju adīt un šūt. Grūslis pats to iekārtoja. Tālis Frišenfelds un Kārlis Filips palīdzēja remontēt šujmašī-nas. Man patika tas, ko daru. Neat-ceros, tieši līdz kuram gadam no-strādāju, bet pēdējā laikā ar maz-meitu ratiņos braucu uz darbu. Biju arī pils internātā puikām par audzi-nātāju. Septiņos no rīta mana darb-diena sākās un vienpadsmitas vaka-rā beidzās.

Vasaras brīvlaikā — uz Rīgu prom! Tur dzī-voja mana otrā puse. Vīrs strādāja par šoferi radio un televīzijā. Iz-braukāju viņam līdzī vai visu Latviju. *Saul-rietos*, *Skalbes* mājās, citādi nemaz nebūtu nokļuvusi.

Mana dzīve ir gaiša

Dzīvi esmu pavadī-jusi bez alkohola. Lai kādi ciemiņi te būtu pulcējušies, viss mans vidusskolas izlaidums, bet grādīgo pudeļu galdā nav bijis.

No skolas aizgāju arī tāpēc, ka bija jāpalīdz Rīgā mazbērnu auk-lēt. Pusotru nedēļu tur, trīs dienas Dunda-gā. Mana pensija pali-ka autoostā. Taisnība,

Lielā politika, tā drīzāk. Labāk neiedziļināties. Man patīk jaunais prezidents, tik prezidentisks! Ja viņam kāds met akmeni, tad trāpa arī man.

Nezūdos. Tas nav manā dabā. Tad jau jālec Dievam acīs. Ar veselī-bu gluži labi. Pat nevaru iedomā-ties, par ko raudāt. Ja manējiem Baltezerā viss kārtībā, tad man ir labi. Dēls ir pilnīga tēva kopija — pēc izskata un dabas. Reizēm no-skatos — tur taču mans Kārlis nāk pretī!

Alnis Auziņš

Foto no V. Metenes albuma

• Viena no pirmajām fotogrāfijām ar nākamo dzīvesbiedru Kārlī...
• ... un viena no pēdējām.

dunēja, bet pie malkas neviens ro-ku nepielika. Visi ņēmās ar dzel-žiem, nosmērējušies melni. Es zinu, ko nozīmē mazgāt kalēja veļu!

Mūsu māja bija ciema centrs, kur pulcējās ļaudis. Mums nebija zirga, daudzi par uzkaltām lietām nāca atstrādāt. Tā no bērnības iegājies: netīk pie citiem iet, patīk pašai uz-ņemt ciemiņus.

Mamma nāca no Līvāniem. Viņas māsavīrs strādāja pastā par lielu priekšnieku. Mamma, meitene bū-dama, bija braukusi pie radiem un dzīvojusi Dundagas pastā. Frīcis Burnevics bija manu vecāku likteņ-lēmējs. Reiz sasēdinājis vietējos jauniešu ratos un aizvedis uz Puiš-kaļna balli. Tur mana mamma Mar-ta Veronika satikusi Gustavu Kē-nigsvaldu. Neliela auguma, pa-drukns, esot iepaticies. Mamma duņdžiņu valodu tā arī neiemācījās. Toties tēvs vienmēr runāja tāmiņu mēlē, arī pēc kara krievu laikos Rī-gā, sapulcēs, — paps bija nopelniem bagātais racionalizators.

Mammas dzīves lielākais uzde-vums bija taisīt ēst. Katru dienu pieci vīri pie galda, tēvs un zeļļi. Es joprojām tā nemāku kotleti izcept! Viņa arī prata gatavot īstu biezpi-nu. Te jau zināja tikai slapnamu — rūgušpienam pārlietu krējumu. Duņdžiņu ēdienus taisīja tēvamāte.

plīts nostāvēt. Bet joprojām patīk arī sev pašai gatavot.

No skolas uz skolu

Sāku mācīties *Baltajā skolā*. Prātā lieliskais audzinātājs Vilhelms Dreimanis, literatūras un mūzikas sko-lotājs. Klasē vienmēr ar vijoli rokā.

• Ar dēlu Viesturu un vedekli Astrīdu.

• Pirms dažiem gadiem ar saviem darbiem izstādē pili.

Mēs plusos un mīnosos

Skats no malas

No 17. III līdz 26. IV Attīstības nodaļā strādāja praktikante, Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas fakultātes studente Dina Krustiņa. Kāds ieskats par mūsu pašvaldību radies jaunietim, cilvēkam no malas?

— Lūdzu, iepazīstiniet ar sevi!

— Esmu rīdziniece. Pērn pabeidzu Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas fakultāti, esmu dabas zinātņu bakalaure. Vairāk biju apguvusi sociālo ģeogrāfiju un īsti nezināju, ko studēt tālāk. Tad radās lieliska izdevība: manā fakultātē uzsāka jaunu maģistra programmu — telpisko attīstības plānošanu. Teritoriālā plānošana ir vairāk dzirdēts jēdziens, telpiskā plānošana aptver plašāku jomu. Līdz šim cilvēki ir strādājuši šajā nozarē, bet pārsvarā bez speciālās izglītības.

Rudenī kopā ar grupas biedriem biju praksē dažādos Rīgas uzņēmumos, Cēsīs un Igaunijā. Igaunī mums ir soli priekšā. Latvijā ir tā: vieni uzbūvē ēkas, citi veido komunikācijas, un bieži vien iznāk haoss. Igaunijā viens uzņēmējs visu izdara no sākuma līdz galam. Tā veidojas sakopta un pārdomāta aina.

Tagad mums ir garāka prakse pašvaldībā. Vairāk nekā gadu strādājot SIA *Metrum* teritoriju plānošanas jomā, biju iepazīsusi Rīgai tuvu pašvaldību darbu, tāpēc izraudzījos Dundagu. Esmu apmierināta ar izvēli.

— Kā te pagājis laiks?

— Man laimējies ar Guntu Abaju, jo tik zinoša prakses vadītāja ir liela balva. Iepazinos ar jūsu plānošanas dokumentiem, attīstības stratēģiju, pats galvenais — ar teritorijas plānojumu, kā arī ar pašvaldības darbiniekiem, apmeklēju Finanšu komitejas un pagasta padomes sēdes. Tā iedziļinājusies neesmu nevienas citas pašvaldības darbā. Interesanti un noderīgi.

Dundagā un arī Slīteres nacionālajā parkā esmu pirmo reizi. Kopā ar izpilddirektoru caur Vīdali braucu uz Kolku un caur Mazirbi atpakaļ. Vakaros pastaigājos pa Dundagu. Biju izbrīnīta, ka tik dziļos mežos vienkopus ir tāda bagātība — pils, parks, dzirnavu diķis. Pārsteidza arī centra plašās robežas — baltās zīmes ir ļoti tālu. Un vēl meži ar puķēm! Rīgā vēl neziņēja, pie jums gan.

Vienu otru reizi redzēju automašīnu ātrumsacensības, jaukos vakaros naktsmieru drusku traucēja jaunieši pils terasē (mana istabiņa ir tieši virs tās). Bet tas ir dabiski. Jauniešiem vajag kaut kā atpūties. Turklāt esmu pieradusi pie daudz lielākas spriedzes un nemiera.

— Ko varat teikt par mūsu Attīstības nodaļu?

— Attīstības nodaļa veic apjomīgu darbu, pat vairāk, nekā tai vajadzētu. Iedzīvotāji nāk augu dienu, arī ārpus pieņemšanas laika, tāpat nemitīgi zvina tālrunis. Gunta zina ļoti daudz, tāpēc viņai vaicā visdažādākos jautājumus. Zinu pašvaldības, kurās teritoriālā plānošana ir piesaistīta Būvvaldei.

Dažās Latvijas pašvaldībās joprojām nav izstrādāts teritoriālais plānojums, bet Dundagā tāds ir krietnu laiku. Tagad šādam plānojumam ir vadlīnijas, bet pirms gadiem četriem metodisko norādījumu nebija un katrs darīja tā, kā saprata. Tāpēc arī dundaznieku veikums no iepriekš redzētajiem atšķiras, īpaši pēc uzbūves. Parasti plānojuma pirmajā daļā ir aplūkots pašreizējais stāvoklis pa nozarēm un otrajā —

skats nākotnē. Dundagas plānojuma ir viena daļa — katrā nodaļā pēc pašreizējā stāvokļa apskata uzreiz ir nākotnes redzējums. Sākumā pie tā bija grūti pierast, bet domāju, ka var arī tā.

— Kas pie mums patīk, kas nepatīk? Ko varat ierosināt?

— Pirms braukšanas uz šejieni izlasīju diezgan daudz *Dundadznieka* numuru, lai uzzinātu, kas pie jums notiek. Mani uzrunāja tas, ka jūs

• Dundagas pašvaldības Attīstības nodaļā Dina Krustiņa kafiju pie datora nedzēra. «Dundadznieka» foto

Ar apbūves noteikumiem ir citādi. Tie man šķita stipri nepārskatāmi. Domāju, ka iedzīvotājiem arī tos nav viegli izprast.

Manuprāt, jūsu būvinspektoram nav viegli, jo jāpārzina, jāapbraukā plaša teritorija, lai pārlicinātos, vai kaut kur neatļauti necēļ jaunu pirti vai kūti. Protams, ir jautājums, vai cilvēki vienmēr zina, kas viss ir jāievēro un jānokārto, lai likumīgi sāktu būvēties. Bļīvākā apbūvē tas ir vieglāk pārskatāms.

pievērsaties savai vēsturei. Dundagā dzīvo zinoši un darboties griboši iedzīvotāji.

Savā darbā esmu pieradusi — katrs dzer kafiju atsevišķi pie sava datora. Attīstības nodaļā man patīk kopīgās kafijas pauzes. Tā nav tikai maza atpūta un jauka parunāšana, tad uzšķīlas idejas, cilvēki dalās pieredzē.

Absurda man šķiet grandiozās sporta halles būvniecība. Uzzināju, ka Kolka pagastā ir sporta halle.

Divi no «Cerības»

Kā Dundagā klājas invalīdiem — to mēģināju noskaidrot sarunā ar Dainu Rendenieci un Gati Nierliņu.

Jūtos pašpietiekama

Dainas meita Laima ciena mūs ar zāļu tēju un teic — mamma tik labi pārzina zālītes, ka viņai neizdodas pagatavot tā, lai mamma neuzminētu. Bet Daina stāsta par dzīvi, kopš viņa kļuvusi invalīde.

«Invaliditāti man piešķīra 2001. gadā. Varbūt tas bija brīdinājums apstāties... Ārsti teica, ka neko nevar līdzēt, jāārstējas ar zāļu tējām. Diagnoze ir ļoti reta, daudz kas vēl ārstiem par šo slimību nav zināms.

Man patvarīgi kustas acu āboli, ir saspiests pakausis un redzes nervs, bojāts elpošanas un kustību centrs. Ne vienmēr varu noiet taisni, tāpēc viena labprāt ārā no mājām nekustos. Liekas, ka cilvēki, mani redzot ejam, nodomā, ka lielos daudzumos lietoju alkoholu. Jau iejot rūpīgi izplānoju, pa kurieni iešu. Labas ir jaunās ietves. Ļoti nepatīk ambulances kāpnēs. Augšā tikt var vieglāk, bet, lejā kāpjot, ir grūti, īpaši likumā. Labi, ka otrā pusē pieliktas margas.

Vairāk dzīvoju mājās. Garlaicīgi nav. Jūtos pašpietiekama. Strādāju arī dārzā, kaut gan nedrīkstu. Liekties uz leju varu, bet, augšā ceļoties, reibst galva. Daudz palīdz Laima. Kopš viņa ir nokārtojusi autobrauk-

šanas eksāmenus un iegādājusies mašīnu, novērtējam tās vajadzību. Pērnvasar bieži braucām uz jūru. Vislabāk mums patīk Mazirbē, tur var tuvu piebraukt klāt. Esam aizbraukušas uz Tukumu un pat uz Rīgu pie mana dēla Dzintara.

Esmu Dundagas invalīdu biedrības *Cerība* biedre. Dažākus pasākumus mums rīko Ināra Čaunāne un Līgita Strautmane. Šad un tad esmu braukusi ekskursijās un piedalījusies sporta spēlēs. Pērn Spārē piedzīvoju komiskus brīžus: metu šautriņas un nevienu netrāpīju!

Kādreiz piedalos citos *Cerības* pasākumos. Šogad biju arī Lieldienu sarīkojumā Tautas namā. Pasākumā piedalījās Dundagas pagasta padomes priekšsēdētājs Austris Kristapsons un deputāts Valdis Rande. Uzstājās Daina Mīkelsone ar savām *Sensus* meitenēm. Akordeonu spēlēja un dziedāja Anita Krūmiņa. No SAC *Dundaga* bija ieradušās 3 iemītnieces kopā ar aprūpētājam Daci Muņķevicu un Aelitu Brandi. Viņas rādīja nelielu uzvedumu par visticpu un zaķīti, iesaistot arī pārējos rotaļās un dziedāšanā. Bija arī ciemiņi no Puzes, Pūnām un Talsiem. Laiku pavadījām labi.

Taču mani vairāk interesē, kā uzlabot veselību. Zāles ir dārgas, tā-

pēc būtu lietderīgi ko vairāk uzzināt par zāļu tējām. Abas ar Laimu labprāt tās lasām, bet zinām par nedaudzām. Katru gadu gan atklājam ko jaunu. Pērn dārzā iestādīju izopu. No tā var iegūt garšīgu tēju, kas palīdz attīrīties plaušām. Varētu arī būt invalīdiem piemēroti vingrošanas kursi. Tas man ir svarīgi.

Labprāt piedalītos pēcpusdienās, kur cilvēki pastāstītu par citās zemēs pieredzēto. Ar interesi paklausītos, paskatītos attēlus.

Vēl man patīk rokdarbi, īpaši tamborēt. Biju satamborējusi kaudzi ar sedziņām, visas esmu atdāvinājusi. Ļoti vēlētos katram bērnam notamborēt pa lielam, skaistam galdautam — atmiņai.»

Nejūtos atmests malā

Pirmās grupas redzes invalīdam Gatiem ir 26 gadi. Neredzīgajam puisim ir labi draugi, un viņam patīk dziedāt. Tas palīdz dzīvot.

— Kā tu zaudēji redzi un vai tev ir cerības to atgūt?

— Neredzīgs kļuvu 3 vai 4 mēnešu vecumā. Biju saslimis, un man noteica nepareizu diagnozi. Izrādījās, ka bijis meningīts un acu nervs sarauts krampjos. Latvijas ārsti ir sacījuši, ka tur neko nevar darīt. Esmu bijis arī pie dakteriem Maskavā un Odesā, arī viņi nav devuši cerības.

— Tu esi beidzis Strazdumuižas internātskolu. Kādas ir iespējas

apgūt tevi interesējošu profesiju?

— Esmu mācījies rehabilitācijas centrā pašapkalpošanas kursos mājturību, amatu mācību, orientēšanos ar spieķi, datorzinības, pīšanu, tur bija iespēja konsultēties ar psihologu. Kursi beidzās, taču īsta turpinājuma nav. Labprāt apgūtu datorzinības, bet tad man vajag 1. grupas invalīdiem domāto JAWS programmu. Esmu uzzinājis, ka to var apgūt Ventpils digitālajā centrā, bet tur nav kopmītņu un īre ir ļoti dārga. Dators mums mājās ir, bet JAWS programma maksā pārāk lielu naudu, lai pats to iegādātos.

— Kā jūties Dundagā?

— Priecājos par jauno ietvi, taču vienam iet pa Dundagu ir bailīgi, jo nav drošības sajūtas, pirmkārt, jau trako braucēju dēļ. Mani sāpināja arī kāds notikums pirms pāris gadiem. Biju nokļuvis Stradiņu slimnīcas acu nodaļā, kur par ārstēšanos bija jāmaksā Ls 35. Tā kā saņemu Ls 50 mēnesī, lūdzām pagasta sociālajai darbiniecei pabalstu, bet saņēmu skarbu atbildi — man esot strādājoši un maksāt spējīgi vecāki. Neiejūtīgā attieksme sāpēja visvairāk.

Esmu Dundagas invalīdu biedrībā *Cerība*. Jauki kopā svinam Ziemassvētkus, Lieldienas, dzimšanas un vārda dienas. Esmu arī Ventpils neredzīgo biedrībā. Tā rīkoja brīnišķīgu braucieni ar kuģi *Hercogs Jēkabs*. Pērn Rīgas neredzīgo un vājredzīgo biedrība rīkoja interesantu

Pēc gada jūs ar Kolku būsi vienā novadā. Kāpēc blakus vajag otru, milzīgu? Ja pašvaldībai ir tik daudz līdzekļu, tos var lietderīgāk izmantot. Kaut vai kārtīgi izremontēt vidusskolas sporta zāli!

Mākslas un mūzikas skola, koris un teātris, attīstīta interese izglītībā, volejbols un citas iespējas sportot — tas ir ļoti labi. Tomēr dažreiz jauniešiem gribas vienkārši atpūties. Pateikšu vienu ierosmi. Man pašai patīk kino. Kāpēc nevarētu reizi mēnesī kādā pils zālē rīkot kinovakarus? Tam nevajag nezin kādu aprīkojumu, ne arī pašas jau — nākās filmas, gluži otrādi. Saistoši būtu izraudzīties kādu filmu no senākiem laikiem, sagatavot stāstījumu par tās tapšanu, režisoru.

— Un kādi vērojumi par deputātu darbu?

— Jūsu deputāti šķiet ļoti saliedēti, par daudz. Sēdēs visi māj ar galvu un piekrīt priekšnieka viedoklim. Viena pagasta padomes sēde likās netipiska. Vajadzēja pieņemt jaunus saistošos noteikumus sociālajā jomā. Tos bija izstrādājusi pieaicināta juriste no Ventpils. Deputāti divas stundas kā skolā sēdēja un laboja noteikumus, jo juriste nepārzina jūsu stāvokli. Manuprāt, jums noteikti vajag savu juristi, jo īpaši novadā. Bet šajā gadījumā iepriekš vajadzēja pastrādāt darba grupā, nevis lūkot to darīt sēdes laikā. Tikmēr pārējie, kas nebija deputāti, lai kļiedētu garlaicību, bakstījās, ķiķinājās un sūtīja cits citam zīmītes, tiešām kā skolā.

— Ar ko īpašu mēs paliksim jums prātā?

— Varbūt ar sklandu raušiem. Tie man ļoti garšo. Rīgā tos iegādāties nevar. Pirku veikalā, bet tagad uzzināju, ka jāpērķ tirgū no Elmas Zadiņas.

Alnis Auziņš

nometni Mērsraga vidusskolā, arī apmaksātu ekskursiju uz Lietuvu.

Man ļoti patīk dziedāt, tāpēc priecājos, ka varu uzstāties. Esmu piedalījies festivālā *Sadraudzības tilti*, Jauno talantu konkursā un sarīkojumā *Dziesma manai Dundagai*, labdarības koncertā, kurā vāca ziedojumus Strazdumuižas internātskolas remontam.

Esmu sadraudzējies ar Talsu baptistu jauniešiem. 2007. gada 5. augustā mani kristīja Talsu baptistu draudzē. Labi draugi man ir arī tepat, Dundagā. Trešdienas vakaros apmeklēju sludinātāja Anda Smeltes un draudzes priekšnieka Aldona Zumberga vadītās Bībeles studijas. Andis ir ļoti pretimnākošs un izpalīdzīgs. Sestdienās Dundagas baptistu draudzē notiek jauniešu vakari. Tos vada lielisks puisis — Andrejs Zumbergs. Viņš arī mani aizved pēc tam uz mājām.

Svētdienās braucu Talsos uz dievkalpojumu. Vecāki palīdz nokļūt līdz autobusam, iesēdina tajā. Talsos sagaida draugi un palīdz aiziet līdz baznīcai. Tuvāko cilvēku tālrūpu numurus zinu no galvas. Zinu arī, kur katrs taustiņš atrodas, atliek nospiegt.

Ar nepacietību gaidu nākamo kristīgo festivālu *Padod uguni!* Talsos, esmu to vairākkārt apmeklējis.

Agrāk jutos drūms, vientuļš un atmests malā. Kopš esmu ieguvis labus draugus, jūtos laimīgs.

Diāna Siliņa

Ne no maizes vien

Mērķtiecīga dzīve

17. IV pils kolonzālē pulcējās tie, kas, Lieldienas gaidot, bija lasījuši Rika Vorena «Mērķtiecīgu dzīvi».

Ierosme 40 dienās izlasīt šo grāmatu radās luterāņu draudzē. Visi gan neizlasīja, tomēr liela daļa, kā arī pašlaik draudzē neesoši ļaudis. Lasīja pa vienam, grupiņās un vairāku cilvēku pulkā pārsprieda. Ko grāmata vēstījusi ikkatram? Par to lūkojām spriest gandrīz mēnesi pēc Lieldienām.

Vakara ieskaņā noskatījāmies

fragmentus no filmas, kurā mācītājs Pēteris Sproģis skaidro grāmatu. Svarīgāko, reizē arī to, kas ļoti nozīmīgi katram kristietim un ikvienam, kas meklē ceļu uz patiesību, jautā, šaubās, ceļas, krīt un atkal meklē. Tas, ko es saklausīju, — Dieva un cilvēka kopdarbs cilvēkā. Dievs uzrunā mūs ar Savu gribu, taču reizē ļoti nozīmīga ir mūsu ik-

viena izvēle, attieksme un strādāšana ar sevi. Mācītāja vienkāršais, skaidrais domas izklāsts uzrunāja, labprāt viņu dzirdētu klātienē, citas tēmas skaidrojot.

Tālāk ikviens varēja izteikties, ko viņš grāmatā atklājis sev noderīgu. Draudzes gans Armands Klāvs visvairāk izcēla kalpošanu. Nesen kopā ar dažiem draudzes cilvēkiem Armands uzrakstījis visdažādākās jomas, kurās vajadzētu kalpot, bet kur darbs noris nepilnīgi vai nometiek nemaz. Saraksts iznācis uz 7 lapām... Sākot ar cilvēkiem, kas pārraudzītu un virzītu saimnieciskās lietas, un beidzot ar tiem, kas rūpētos par visiem, kas gribētu apmeklēt dievkalpojumus, bet dažādu

viennmēr visi regulāri tiekam uz mēģinājumiem. Tomēr skate pārsteidza — guvām tik labus panākumus! Tas galvenokārt ir Sandras nopelns. Ja visi nāktu uz katru mēģinājumu, būtu cita atdeve un arī — vēl labāks sniegums.

Gunārs: — Sandra ņemas ar sirdi un dvēseli. Man gan nepatīk sarežģītais Dziesmu svētku repertuārs.

I.: — Tas nemaz nav slikti, un redzi — mēs varam arī tad, ja latīņa pacelta augstāk. Turklāt jebkurš hobijs prasa darbu.

G.: — Cilvēki pēc darba grib saiet kopā un padziedāt savam priekam, nevis mocīdamies mācīties sarežģītas dziesmas. Vienu brīdi korī biju palicis viens vīrs. Sacīju Sandrai, lai veido sieviešu kori. Vīri nenāk repertuāra dēļ.

I.: — Tā tas varētu būt. Kam nav muzikālas izglītības, tiem ir grūti. Bet Dundagā viennmēr ir bijis jauktais koris un tam ir cits skanējums.

to izvirzīja kā rajona kandidāti Latvijas Augu vēstniecībai. Ar vēlētāju atbalstu smaržīgā naktsvijole kļuva par Talsu rajona vēstnieci, saņemot savu amatu — skaistuma vēstniece. Naktsvijole ir arī latviešu skaistāko svētku — Jāņu — vēstniece.

Neviens jāņuzāļu plūcējs naktsvijolu sugas pat nemēģina nodalīt, jo abas ir ar baltiem un smaržīgiem ziediem, atšķiras vienīgi putekšņīcu izvietojums ziedā, turklāt zaļziedu naktsvijole ir nedaudz druknāka un strupāka. Abas sugas aug arī līdzīgos biotopos — pļavās, mežmalās un skrajos mežos. Biezi krūmāji naktsvijolēm nav piemēroti, tāpēc pļavu aizaugšana ir viens no izplatību ierobežojošiem faktoriem. Nopļūcot ziedkopu, neiznīcinām pašu augu, bet tā pēcnācējus gan. Lai nodrošinātu sugas izdzīvošanu, naktsvijolēm, tāpat kā citām orhideju dzimtas

šķēršļu dēļ to nespēj. Un vēl, un vēl, un vēl.

Man visvairāk sirdī un prātā aizķērās vieta, kur grāmatas autors uzskaita vai visus galvenos Bībeles personāžus, kā Mozu, Jāzepu, Dāvidu utt., un raksturo katru no negatīvās puses, īsi min katra galveno trūkumu. Bet doma ir — par spīti katra cilvēciskajai nepilnībai kādus lielus darbus viņi paveica. Kādus dižus darbus, ja reiz iekļuvuši Grāmatu grāmatā! Manuprāt, tas iedrošina un iedvesmo ikkatru labas gribas cilvēku darīt, kalpot, neturot savu cilvēcisko vājumu kā atrunu vairogu priekšā, — sak, ko nu es, lai tie citi, tie gudrie, izglītotie. Ikkatram varenajam vismaz kāds liels

G.: — Pats arī nelasu notis, tāpēc grūti. Šogad gan internetā parādījās viss repertuārs pa balsīm, tas ir ļoti noderīgi gatavojoties. Man patīk dziedāt, bet, ja tas kļūst par apgrūtinājumu, tad vairs negribu.

I: — Pāri visam tomēr ir vēlēšanās dziedāt. Liels atspaidis ir kopmēģinājumi Talsos. Māris Sirmais jaunajiem dziedātājiem ar karoti ielej iekšā, atliek tikai ņemt pretī. Ja virsdiriģents strādā ar tādu atdevi kā viņš, tad arī koristiem jādara viss, cik viņu spēkos. Kopmēģinājumos var apgūt to, ko nezini.

G.: — Dzirdu, kā jādzied manai balsij. Klausos, kā citiem skan.

I.: — Visam korim jāskan kā vienai balsij. Tas ir sasniegums, ja tā notiek. Korī stāvam blakus ar Sandru Kokoreviču, viņa saka — mēs tagad jau muzicējam, ne tikai dziedam. Žēl, ka nevar dzirdēt, kā mūsu koris skan no malas. Sandra gan ieraksta diktofonā, lai mēs mācītos

Māras Pakalnes foto.

trūkums, bet *varenība* ir tikai paze-mībā un kalpošanā. Nuja, tik naivi pasaulei, kur visu pasniedz kā ātrumsacensības par pirmo vietu.

Domu apmaiņai un tējas malkošanai pa vidu izskanēja daži muzikāli pārsteigumi. Neliels ansamblītis no draudzes bērniem, jauniešiem un pieaugušajiem Ingas Šmēdiņas vadībā nedēļas laikā bija sagatavojis vairākas jaukas dziesmas. Lai pēkšņā muzikālā apvienība nepazūd un vēl šad tad par sevi atgādina!

Paldies visiem ierosinātājiem un vakara praktiskajiem sarūpētājiem! Ejam solīti tālāk!

Alnis Auziņš

no kļūdām, bet ieraksts ir ieraksts. Uz koncertiem jau visi sasparojas.

G.: — Mēģinājumos tā nenodzied, koncertā saņemams un skan labāk.

I.: — Skatē Māris Sirmais aicināja justies brīvi, mirdzēt un nedomāt, ka kori vērtē. Palīdz, ka esam uz skatuves dēļiem stāvējuši, bijuši kopmēģinājumos. Pagājušajā vasarā Talsos notika Dziesmu svētki, tikai mazāki, nekā būs šovasar. Man patīk, ka svētkos dziedās kori un dejojāji izdejos kora dziesmas. Tas ir kas jauns un interesants.

G.: — Uz Dziesmu svētkiem nebraukšu. Negribu lielu burzmu. Dziedu sava prieka pēc.

I.: — Pirmoreiz piedalījos Dziesmu svētkos pirms 4 gadiem. Šovasar noteikti braukšu atkal.

P.S. Kad runājāmies, redakcijā ie-nāca Alnis un jautāja, kāpēc koristi neatbild dziedot. Gunārs atjokoja: «Nav jau diriģentes.»

Uzklausīja Diāna Siliņa

Tie, kas rāpo, tie, kas lido

Smaržosim naktsvijoli!

Smaržīgā naktsvijole ir viena no 32 pašreiz Latvijā reģistrētajām orhideju dzimtas sugām.

Kaut gan Latvijas orhidejas neizceļas ar tik krāšņiem ziediem kā tropu radniecēs, tās visas pelna īpašu uzmanību. Neviena no mūsu orhideju sugām nav bieži sastopama, gluži otrādi, lielākā daļa ir retas un ļoti reti sugas. Tās aug specifiskos, reti izplatītos biotopos, ziedus apputeksnē noteiktu sugu kukaiņi, to dīgšanai un attīstībai vajag īpašus apstākļus — simbiozi ar sēņu hifām («saknēm»), orhideju gumus bieži apēd mežacūkas, bet ziedus noplūc cilvēki. Izņēmums nav arī smaržīgā naktsvijole, kaut gan tā, tāpat kā zaļ-

ziedu naktsvijole, ir viena no parastākajām Latvijas orhideju sugām. Abas ir vairāk vai mazāk vienmērīgi izplatītas visā valsts teritorijā, arī Slīteres nacionālajā parkā. Naktsvijolu sugu aizsardzības statuss ir Latvijas Sarkanās grāmatas 4. kategorija un Ministru kabineta 2000. gada 14. novembra noteikumi Nr. 396, saskaņā ar kuriem abas sugas ir iekļautas īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu saraksta 1. pielikumā.

Talsu rajonā smaržīgā naktsvijole vēl ir sastopama samērā bieži, tāpēc

Raibs kā dzeņa vēders

Saldie 80.

Par sarīkojumu **Saldie 80.**, kas 12. IV notika Dundagas pilī, stāsta Kultūras centra vadītāja Smaida Šnikvalde.

«Patīkami, ka bija sanākuši daudzi cilvēki. Tik bieži jau nemaz tā negadās. Pagājuša gadsimta astoņdesmito gadu mūziku spēlēja diskotēka *Alfa*. Bija jūtams — arī jauniešiem šī mūzika patika. Atpūtas vakarus esam paredzējuši reizi mēnesī, taču vēl labāk būtu tos rīkot divreiz. Pārliecinājamies, ka cilvēkiem tomēr gribas atpūsties, paklausīties labu mūziku, padejot.»

Uzklausīja Diāna Siliņa

Pavasara izstāde

No Lieldienām līdz 4. aprīlim pils kolonzālē varēja aplūkot floristu Lillijas Glegļu, Silvas Gulbes, Marutas Šulces un Dundagas mūzikas un mākslas skolas audzēkņu darbus, Silvas Gulbes, Ligitas Miškas un Inītas Rozenbergas Lieldienu kartiņu kolekcijas. Paldies atsaucīgajiem dundadzniekiem par citiem radīto prieku! *Mazās skolas* un bērnodārza bērniem un viņu audzinātājiem prieks bija noteikti. Pa logu ik pa laikam manīju mazuļus un skolotājas soļojam uz pils galveno ieeju.

Diāna Siliņa

Stādīsim mežu!

Pagasta privātajos mežos laikus nav apmežoti 217,4 ha. Šogad obligāti jāatjauno vēl 312,2 ha.

Īpašniekiem jāpārbauda izcirtumi, vai mežs atjaunojies dabiski. Ja izcirtums apmežojies dabiski ar attiecīgajā augsnes apstākļu tipā pieļaujamiem sugas kociņiem, tad rudenī izkopjot atbilstoši noteikumiem, to atzīs par atjaunotu. Pretējā gadījumā mežs jāstāda. Pēc stādiem jāvaicā tuvējās stādaudzētāvās. Vislabāk apmežot ir agri pavasarī. Stādi pirms stādīšanas jāmiglo, lai izsargātos no kukaiņu uzbrukumiem, bet stādot jāuzmanās, lai stādiņu saknes neapžūtu. Pēc iestādīšanas tie kārtīgi jāpiebradā. Par neskaidro jautājiet savam mežsargam vai mežniecībā pa tālruni 63242444!

Mežzinis Ēriks Bērzkalns

Viesos Kornēlija Apškrūma

24. IV pievakarē dundadznieki tikās ar vitālu trīs sievu kompāniju, kas ar saukli *Laižām dzīvēl apceļo Latviju — par prieku sev un citiem. Populārā dzejniece Kornēlija Apškrūma lasīja dzeju, bet dziesmas ar viņas vārdiem dziedāja Lilita Kauliņa un Mētra Kalniņa.*

Kornēlijas Apškrūmas apsveikuma panti ir iecienīti, šajā pusē noteikti. Pirms gadumijas, kad arī mūsu avīze kļūst par savstarpēju apsveikumu vietu, lappuses beigās varētu īsi rakstīt: sagatavojusi Kornēlija Apškrūma.

Tāpēc bija interesanti iepazīt ne tikai apsveikuma pantus, bet arī citādu dzeju — rāmu, apcerīgu, brīžiem ar vieglu humoru. Tāpat kā pļavā iederas dažādas puķes, tāpat kā sava jēga ir rupjmaizei un tortei,

futbolam un operai, tāpat ikdienas varavīksnē sava loma ir dažādām literārām izpau smēm. Gandrīz kā dzīve, gandrīz tas pats, ko jūtu es, tikai pateikts ritmā, atskaņās, — pie šī dzejas novirziena pieder arī K. Apškrūmas vārsmas, iekļaujoties latviešu dabas lirikas plašajos apcir-kņos. Man patika miļi asprātīgais dzejolītis par ledusskapja sapni.

Vakaru dzīvelīgu darīja dziesmas un bijušās Gaivenas pagasta vadītājas Mētras autvērtība.

Jo īpaši patīkama tikšanās bija mūsu bibliotekārei Inai Eihlerei ar dzejnieci — novadnieci, bet visas viešņas bezgala ieliksmoja šo rindiņu autora klātbūtnē zālē, — laikam personificēju sen neredzētu vīriešu kārtas pārstāvi.

Alnis Auziņš

Svešās zemēs esot jauki

NEDĒĻA FRANCIJĀ

«À Paris, à Paris, sur mon petit cheval gris...» — «Uz Parīzi, uz Parīzi, uz mana pelēkā zirdziņa.» Tā dziedāju skolā pirms 40 gadiem. Pirmo reizi šajā vietā nokļuvu gan tikai 90. gadu vidū un ar autobusu. Bet šogad marta beigās aizbraucu uz Franciju ar ģimeni, izmantojot pērn iepazīto francūžu laipno uzaicinājumu.

Kaimiņos milzim un... Ļeņinam

Šarla de Gola lidostā mūs sagaida Fransuā, pensionējis autobūves inženieris. Ar reģionālo ekspresi šķērsojam Parīzi. Ir 20. marts, krū-

Parīzei, un te kāds vīriņš to nogalinājis. Uz ielas stūra milža makets ar skaidrojumu. Milzis krustojumā redzams no dažādām pusēm un pirmajās dienās mums labi kalpo par ceļa rādītāju. Bet blakus Fransuā

• «Kā lietot metro biļeti?» vaicāju Fransuā (no kreisās).

miem un dažiem kokiem izplaukušas lapas, zied tulpes, narcises, magnolijas un Japānas ķirši. Bet pašlaik ir plus 6 grādi, pūš negants ziemeļi un smidzina lietus.

Mūsu dzīvesvieta ir ielā ar nosaukumu *La Tombe d'Issoire*. Pēc leģendas milzis vārdā Isors uzbrucis

dzīvoklim mazā ieliņā kādreiz mitinājies slavens revolucionārs. Atceros Ļeņinu, kas pirms 100 gadiem apmeties dzīvoklīti Marijas Rozes ielā 4! To 11. vidusskolā iedzina galvā. Jā, nākamā šķērsiela! Tikai pie šī nama nav ne maketa, ne piemiņas plāksnītes.

Pirmais vakars, Parīze naktī

Fransuā ir neliela auguma, smalks, apveltīts ar franču šarmu un labvēlību. Viņa divistabu dzīvoklis mazliet atgādina muzeju — vecas, īpaši meklētas, pat slavenajā «blusu» jeb krāmu tirgū atrastas mēbeles, viss gaišos toņos. Grīdu klāj parkets. Ikdienā tehnisks cilvēks, kam dators ir darbarīks, Fransuā mājās iztiek bez interneta. Brīvajos brīžos atpūšas tuvējā Monsurī (*Montsouris*) parkā, vērojot un zīmējot cilvēkus un dabas ainavas. Fransuā uzdāvina paša veidotu filmu. Pērn francūži Latvijas ceļojumu, arī Dundagā pieredzēto, iemūžinājuši jaukā amatierfilmā, kuras operators un režisors ir mūsu dzīvokļa saimnieks. Dundagā arī iepazīnāmies.

Virtuvē ir divu veidu kafijas automāti. Kad atzīstos, ka mēs kafiju vienkārši ieberam krūzītē un tad uzlejam verdošu ūdeni, Fransuā piekriņ, ka viņš arī tā mēdz darīt, bet vēlāk noprotu, — nedara vis.

Fransuā mūs iepazīstina ar kvartālu. Uzzinu, kurā maiznīcā vislabāk pirkt parasto franču baltmaizi (*une baguette tradition*) un kurā — sierus. Siera veikala (*fromagerie*) īpašnieks piedāvā vairākas šķirnes. Mums pie dūšas iet maigāki.

Katra francūža mājās ir siera un vīna krājumi. Iepazīšanās vakariņās Fransuā ceļ galdā arī paša marinētu vistu un paša ceptu ābolu torti. Sieru nav ieteicams iepriekš sagriezt, to katrs nogriež ēšanas laikā. Ābolu tortes pamatnē ir plāna kārtainās mīklas kārtiņa, virsū ābolu šķēlītes. Pie mums parastajiem salātiem Fransuā pasniedz divas pašgatavotas mērces un sinepes ar graudiņiem. Klāt laužam traušo baltmaizi. Vēlāk pārliecināmies, ka franču baltmaize jāapēd pirkšanas dienā, vislabāk — no rīta. Otrās dienas vakarā tā pārvēršas par akmens cietu

čaulu ar tukšumu vidū.

Vēlāk Fransuā savā busā mūs izvadā pa naksnīgo Parīzi. Viņš lielpilsētas dzīvajā satiksmē brīvi peld, un francūžu braukšanas kultūra šķiet augsta. Fransuā pagūst izstāstīt, ka ir ceturtajā paaudzē parīzietis, un, kad sākam braukt pa vienu no pasaulē lielākajām ielām, Elizejas laukiem, sāk tik sajūsmināti dziedāt Džo Dasēna dziesmu par Elizejas laukiem, it kā pirmo reizi to visu ieraudzītu. Mūsu sajūsma nav mazāka, tikai mazāk ārišķa. Izgaismota Triumfa arka, Bastīlijas laukums, Parīzes Dievmātes katedrāle un Eifelis. Vakarā prožektoru gaismā tas zeltaini iemirdzas, turklāt katras stundas sākumā, sākot no astoņiem vakarā, vismaz minūtes desmit mirguļo mazas spuldzītes. Tad majestātiskais tornis zibsnī kā neskaitāmās brīnumsviecītēs.

Alnis Auziņš
Ievas Zemītes foto

(Turpmāk vēl.)

• Uz ielas stūra piestiprināts vietējās elementārskolas (tajā mājās no 1. līdz 6. klasei) audzēkņu darināts liels milža Isora makets. Interesanti gan, kāpēc nav milža uzveicēja pieminēkļa?

• Kādu sieru izvēlēties? Vislabāk nogaršot!

Sarauj, Dundaga!

Šahs aprīlī

11. IV Dundagas atklātais skolēnu čempionāts pulcēja 55 dalībniekus — mājiniekus, kuldīdzniekus un valdemārpilniekus.

Pirmo un otro sporta klašu grupā (14 dalībnieki) 1. vieta mūsu Elvim Bēķim, 3. vieta un iegūta 1. sporta klase Arnim Sirkelam. Sliktāks koeficients 5. vietā ierindoja Raivi Pabērzu.

Divdesmit divu 3. un 4. sporta klašu šahistu vidū 3. vietu izcīnīja mūsu Edvīns Emerbergs. Edvīns beidzot partijas laikā strādāja! Rūdolfs Bražim un Edvīnam Tropiņam dalīta 9. un 10. vieta. Paulai Skaidiņai 20. vieta, taču Paula vairākās partijās jau rādīja atzīstamu

spēles izpratni, turklāt centās uzbrukt pretinieka karalim.

Ģirts Treinovskis iesācēju grupā (pavisam 19 šahisti) izpildīja 4. sporta klases normu. Ģirta lielākais ienaidnieks ir milzīgā steiga. Pirmajās sacensībās pirmos punktus ieguva Marta Freimute un Rebeka Andrejeva.

Pirmoreiz pie mums ciemojās 3 Valdemārpils vidusskolas 10. klases audzēkņi. 4. sporta klasi izdevās izpildīt Ērikam Tenisam

Alnis Auziņš

Veiksmīga orientēšanās

7. IV Dundagā notika Talsu rajona orientēšanās sacensību 1. posms.

Piedalījās 79 dalībnieki no Talsu, Ventpils un Kuldīgas rajona, visvairāk no Valdemārpils — 30. Dundadznieku veikums: Lolitai Vītmanei 1968. g. un agrāk dzimušo sieviešu grupā 1. vieta, Dītai Elīnai Silai 1996. g. un vēlāk dzimušo meiteņu grupā 3. vieta, Ancei Dinsbergai 1989. g. — 1969. g. dzimušo sieviešu grupā 3. vieta, Aigaram Zvirbulim 1990. g. — 1993. g. dzimušo zēnu grupā 6. vieta, Gun-taram Silam 1989. g. — 1959. g. dzimušo vīriešu grupā 11. vieta; 1990. g. — 1993. g. dzimušo meiteņu grupā piedalījās arī Māra Abaja.

Paldies tiesnešiem no Dundagas vidusskolas — skolotājiem Lienītei Iesalniecei un Imantam Brusbārdim un skolēniem: Rinaldam Ase-ram, Madarai Aukmanei, Ingai Bergai, Dianai Borovikovai, Mikum Freibergam, Agnesei Frunzei, Mārim Ivanovam, Leldei Jansonei, Unai Jurčai, Kitijai Grīnbergai, Kātei Petrovicai, Madarai Rudgalei, Ilzei Rullei, Uldim Štranderam, Paulim Švāģerim, Ivetai Ūzānei, Reinim Veinbergam un Simonai Antaiķai.

Ivars Šleiners un Arvis Heniņš

Hokejisti cīnās

No 27. līdz 31. III Dundagas hokejisti Atis un Edijs Burnevici, Andris Freibergs, Zigmunds Grīnītis, Valdis Heibergs, Raitis Kristiņš, Guntis Pīrvits un Alvis Tālbergs kopā ar dažiem talsniekiem spēlēja Čehijā. Savukārt 5. un 6. IV Talsos notika rajona meistarsacīkstes. Stāsta Guntis Pīrvits.

«Braucām uz Žambergu — netālu no Pardubicas. Dzīvojām mazās viesnīcās, kur cenas lētākas nekā Latvijā un apkalpošanas kultūra krietni augstāka nekā Dundagā līdzīgās vietās.

Čehijā hokeju spēlē visai daudz cilvēku. Halles ir dažādas: citas kā Talsos, dažas ir vēl sliktākas, bet ir arī ļoti modernas. Spēlējām 2 spēles ar vietējām komandām, kas izrādījās spēcīgākas. Pirmā spēle notika hallē, kur bija viss nepieciešamais, bet nekā lieka. Ledus — ļoti labs. Otro spēlējām Siemens hallei līdzīgā. Ledus — ideāls! Rudenī čehus uzaicinājam uz Kurzemi.

5. un 6. IV Talsu rajona meistarsacīkstēs hokejā mūsu komanda savā grupā izcīnīja 1. vietu. Hokeju spēlējām tikai brīvajā laikā, un tas ir labs sniegums. Galvenais, ka vairākiem dundadzniekiem šī spēle kļuvusi par sirdslieku un viņiem ir iespēja to darīt. Varbūt ar laiku katram nozīmīgam būs sava hokeja komanda. Tad Talsu ledus hallē varētu rīkot novadu sacensības».

Uzklausīja Diāna Siliņa

Vili Cirveli pieminot

05.12.1928. — 11.04.2008.

11. aprīļa pievakarē mūžībā aizgāja krietnais darba vīrs, prēmijas «Par mūža ieguldījumu Dundagas pagastam» 1999. gada laureāts Vilis Cirvelis. Viss Viļa darba mūžs saistījies ar remontiem un celtniecību. Vairāk nekā 40 gadu nostrādājis Talsu rajona Remontu un celtniecības pārvaldē. Pašmācībā apguvis namdara, krāsotāja, mūrnieka un galdnieka amatus. Strādājis gan Dundagā, gan plašākā apkārtnē un visur par savu veikumu saņēmis tikai atzinīgus vārdus. Vilis bija tas čaklais rūķītis, kurš 80. gados dienu no dienas, soli pa soli atjaunoja pils telpas, lai tur varētu atvērt mūzikas skolu. Aizgājis pensijā, Vilis turpināja darbu kā remontstrādnieks Dundagas pagasta padomē. Dundagā vai ik uz soļa redzams un jūtams viņa čaklo roku veikums — vai tā būtu pagastmāja, pils, bērnudārzs, bibliotēka, slimnīca, pansionāts. Liels ir Viļa Cirveļa ieguldījums pagasta saimnieciskajā dzīvē.

Vilis bija ne vien krietns darba darītājs, bet arī gādīgs un mīlošs tēvs un vectētiņš, kurš viens izaudzināja un izskolēja dēlu Jāni, nesavtīgi rūpējās par mazbērniem Eviju un Klāvu.

Tāds izcils sava aroda pratējs, jauks, sirsnīgs, izpalīdzīgs, ar gaišu humora dzirksti apveltīts cilvēks — Vilis Cirvelis — paliks daudz dundadznieku atmiņā.

Daiga Mužellovska

Divas uzvaras!

Talsu rajona 16. sporta spēļu 3. posmā 29. III uzvarēja mūsējie! Atsevišķos sporta veidos dundadznieku veikums: volejbolā sievietēm un vīriešiem 1. vieta, šahā un zolitē 3. vieta, šautriņās 8. vieta, svarcelšanā 9. vieta, novusā 10. vieta. 19. IV vadošo darbinieku posmā mūsējie uzvarēja florbola metienos, vīrves vilkšanā un kopvērtējumā!

A. A.

Aldis Kalniņš	(1953)
Ilgvars Edgars Balodis	(1931)
Elma Simanoviča	(1929)
Lida Grīvāne	(1922)
Vilis Cirvelis	(1928)
Ilga Leitendorfa	(1926)

«Dundadznieks» Nr. 4 (73) 2008. gada aprīlis.

Dundagas pagasta padomes izdevums, iznāk reizi mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696, pasūtīšanas indekss pastā 3085.

Redakcijas adrese: Dundagas pils, Dundaga, LV 3270.

Redkolēģija: Gunta Abaja, Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 3237858, epasts: alnis@dundaga.lv), Ēriks Bērkalns, Sandra Dadze, Uldis Katlaps, Austris Kristapsons, Velta Metene, Aivars Miška, Smaida Šnikvalde

Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos sniegusi amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijas — arī intervējamais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā.
Metiens: 550 eks.

Internetā: www.dundaga.lv/avize